

ΔΕΚΑ ΠΕΝΤΕ ΗΜΕΡΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΥΠΟ

GUSTAVE LARROUMET

MEMBRE DE L' INSTITUT,
DIRECTEUR HONORAIRE DES BEAUX ARTS,
PROFESSEUR A LA SORBONNE

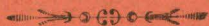
ΗΓΕΤΟΥ

ΤΗΣ

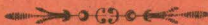
ΕΚ 220 ΓΑΛΛΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

ΝΑΥΠΛΙΟΝ—ΑΡΓΟΣ—ΜΥΚΗΝΑΙ—ΤΙΡΥΝΣ
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ

ΕΚ ΤΟΥ 'ΧΡΟΝΟΥ' ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ, ΤΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ • ΕΡΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΟΣ ΑΝΘΩΑΙΟΥΘΗΚΗ
ΙΔΙΩΤΕΙΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ
1896

ΔΕΚΑ ΠΕΝΤΕ ΗΜΕΡΑΙ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΝΑΥΠΛΙΟΝ—ΑΡΓΟΣ—ΜΥΚΗΝΑΙ—ΤΙΡΥΝΣ

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ

Ναύπλιον, 4 Ἀπριλίου 1896.

Ἴδού ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς τῆς Ἑλλάδος! Ἐγερθέντες ἀνερχόμεθα ἐπὶ τῆς γεφύρας, τοῦ κώδωνος ἀναγγέλλοντος τὴν ἄφιξιν ἡμῶν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ναυπλίου. Λίαν εὐάρεστον ἐκπληξιν ἐμποιεῖ ἡμῖν ὁ ἐξαισιος καιρὸς. Οὔτε νέφος εἰς τὸν οὐρανὸν, οὔτε ἀτμίαι εἰς τὸν ὀρίζοντα! Ζωηρὸν κυανῶν χρώμα περιβάλλει θάλασσαν καὶ γῆν ὡς στιλπνὸς θόλος, ζωηρότερον εἰς τὴν κορυφὴν, ἀσθενέστερον εἰς τὰς ἀκτάς, ἀλλ' ἐπίσης ἀρμονικὸν εἰς τὰς βαθμιαίας διαχρώσεις. Ἡ παραλία διαγράφεται, ἐπίσης κανονικῆ, ἐν εὐρυτάτῳ κυκλικῷ τοξῷ, γλαυκοῦ χρώματος ἐπὶ βαθέας πρασίνου τῆς ὁμοιοχρόου θαλάσσης. Ὑπερθεν, ἀμφιθεατρικοὶ ῥοδινοὶ λόφοι καὶ φαῖα ὄρη, ὧν τὰς κορυφὰς ἐπιστέφει μακροθεν ἡ χιὼν. Τὸ φῶς ἄγει ἑορτήν· ἡ πρώτη αὕτη τῆς ἀτμοσφαιρας διαύγεια, ἥτις διαγράφει τὰς μορφὰς, ἀποκαλύπτει μοναδικὰς ἀποψεις. Ὁ ὀφθαλμὸς περιλαμβάνει τότε σύνολον καὶ τὰς λεπτομερείας εὐκρινῶς καὶ ἄνευ ὀπτικῆς ἀπάτης· ἐκτιμᾷ τὰς διαφορὰς τῶν γραμμῶν καὶ τὸ μῆκος τῶν ἀποστάσεων, τὴν πραγματικὴν ἀξίαν ἐκάστου στοιχείου τοῦ θεάματος, μετ' εὐκρινείας καὶ ἀκριβείας τῆς ὁράσεως, τοῦθ' ὅπερ, ἐν οὐδεμιᾷ ἀπαντᾶται χῶρα. Ὑπὸ τὸ ζωηρὸν καὶ ὀμαλὸν τοῦτο φέγγος, ἐν τῇ θερμῇ ταύτῃ ἀτμοσφαιρᾷ ἡ μαγεία εἶνε πλήρης. Τὸ πρῶτον λουστῆίς τις ὑπὸ τοῦ φωτός τούτου, ἐκτιμᾷ τὴν ἔρωτα τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ ἀγλυκὺ φῶς· κατανοεῖ τις τὸ ἔνστι-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

κτον τούτο καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην τῆς εὐκρινείας αἶτινα ἦσαν ἢ βᾶσις τοῦ πνεύματος αὐτῶν.

Καθόσον τὸ ἀτμόπλοιον προσπελάζει εἰς τὴν παραλίαν, διαφαίνεται ἀκριβῶς τὸ Ναύπλιον. Εἰς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου, ἐν τῇ εἰσοδῷ τοῦ λιμένος ὀρθοῦται τὸ φρούριον Βούρζι, ἐνθα κατοικεῖ ὁ δήμιος. Δεξιᾶ, τὸ φρούριον Παλαμῆδιον, δυσπρόρητον ἄλλοτε, δεσποζει ἀποτόμου βράχου, περὶ τὸ μέσον τοῦ ὕψους τοῦ ὁποίου, κατ' ἀντίθεσιν εἰρηνικὴν, ἐρημίτης ἴδρυσε τὴν κρύπτην του, ἐφ' ἧς διαγράφεται μέγας σταυρὸς δι' ἀσβέστου ἐπὶ τοῦ φαιῶ βράχου. Δεξιᾶ, ἐπὶ τῆς δευτέρας γραμμῆς, τὸ ὄρος Λάρισσα, ὅπερ ἐπιστέφουσι τὰ ἐρείπια ἔτι καὶ νῦν ἐπιβλητικὰ, Φραγκικῶν φρουρίων. Ἡ πόλις ἐδράζεται εἰς τοὺς πρόποδας καὶ ἐπὶ τῆς κλιτύος βραχώδους χερσονήτου· ἀπὸ μιᾶς πλευρᾶς βλέπει τὴν θάλασσαν καὶ στρέφεται πρὸς τὴν πεδιάδα τοῦ Ἄργους.

Ἀποβιβαθέντες διὰ μικρῶν λέμβων, εὐρισκόμεθα ἐν μέσῳ λαοῦ ἑορτάζοντος. Κατὰ σύμπτωσιν, τὸ Πάσχα τῶν ὀρθόδοξων συμπίπτει μετὰ τοῦ Πάσχα τῶν καθολικῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο· εἶνε ἅγιον σάββατον καὶ ἀναμένεται ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὴ ἀφορμὴ γενικῆς ἀγαλλιᾶσεως, ἧς μετέχουσι πᾶσαι αἱ τάξεις τοῦ λαοῦ μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, πρὸ πύλης ὀχυρᾶς, ἦν διακοσμεῖ ὁ λέων τοῦ Ἁγίου Μαρκοῦ—δαφιλωὺς λαζευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μοροζίνη, ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως—κανονοστοιχία κανονιοβολεῖ, ὑπὸ τὸ πρόσταγμα εὐσταλοῦς λογαγοῦ, ἔχοντος μακρὸν μέλανα μύστακα· οἱ Ἕλληνες πυροβοληταὶ ἐν μεγάλῃ στολῇ, μετ' ἀκριβείας χειρίζονται τὰ ὀρεινὰ αὐτῶν πυροβόλα, τὰ ὁποῖα εἶτα μεταφέρουσιν εἰς τὴν πόλιν, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν σαλπίγγων. Πανταχοῦ ἐκρήγνυνται κροτίδες· ἐπίφοβοι, καθ' ὅτι διαγράφουσι μακροὺς ἐλιγμούς, καὶ εἰς ἐξ ἡμῶν δέχεται μίαν ἧτις ἐβλαψε σημαντικῶς τὴν σκελίαν του. Ἐνίοτε ἐπιφέρουσι σπουδαίας πληγὰς, ἀλλ' ἡ περίπτωσις αὕτη εἶνε ἐκ τῶν προτέρων γνωστὴ εἰς παλαιὰς διασκεδάσεις. Φιλαρμονικὴ μουσικὴ, φέρουσα πλουσίαν κλίτην χρωμάτος

παρυφᾶς, καὶ προπορευομένης στιλδούτης σημαιας, χωρεῖ εἰς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἀκολουθούτων τῶν συνήθων φιλομυθῶν ἐνταῦθα, ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου, φαίνονται αἱ λευκαὶ φουστάνελλαι τῶν μεγάλων ἡμερῶν! Διέρχομεθα τὸ Ναύπλιον μετὰ τοῦ πλήθους ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου. Ἐπὶ κεντρικῆς πλατείας, πεφυτευμένης δι' ὠραίων πλατάνων, πρᾶτιῶται τοῦ πεζικοῦ ἐνοπλοῦ ἵττανται πρὸ ἀρχαίας οἰκοδομῆς ὠραίου ρυθμοῦ. Ἡ πόλις, καλῶς κτισμένη ἔχει γραφικὴν ἀποψιν, ἔνεκα τῶν οἰκιῶν τῆς, αἵτινες εἰσι κεχρωματισμένα κατὰ τὸν Ἰταλικὸν τρόπον. Εἶτα, μετὰ τὴν ἐξόδον ἀπὸ μικροῦ ὀχυρώματος, ἰδοὺ ὁ σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου ἄνευ περιβόλου. Ὡς ἐν Κατακόλῳ καὶ ἐν Πύργῳ, εἰσέρχεται τις ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου ἄνευ προχωμάτων. Οὕτω, εἰς τὰς ἐπιπέδους διαβάσεις, πρόσκομμά τι, διὰ τὴν ἀμαξα ἢ ποίμνιον εὐρίσκηται ἐπὶ τῆς γραμμῆς, ἡ ἀμαξοστοιχία ἧτις ἐλαύνει ἀεὶποτε βραδέως, χωρεῖ ἔτι βραδύτερον ὅπως διέλθη.

Ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ διευθύνεται εἰς τὸ Ἄργος διὰ μέσου εὐρείας καὶ πλουσίας πεδιάδος. Δεξιθὲν, παρατηροῦμεν ἐντὸς ὀλίγου φαιὸν λόφον—εἶνε ἡ Τίρυνς, τὴν ὁποίαν θέλομεν ἐπισκεφθῆ ἐπιστρέφοντες. Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, ἀφικνούμεθα εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Ἄργους. Ὑπὸ τὸ ἀρχαῖον τοῦτο καὶ κλεινὸν ὄνομα, ἐσχηματίσθη νεωτέρα ἐντελῶς πόλις καὶ ἄνευ ἱστορίας. Ἐκτείνεται εἰς τρία τμήματα, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Λάρισσα. Πρέπει νὰ διέλθη τις αὐτὴν ἀπὸ ἄκρου μέχρις ἄκρου ὅπως ἀφίχθῃ εἰς τὸ ἀρχαῖον θέατρον, μόνον λείψανον τοῦ παρελθόντος αὐτῆς. Διατέμνεται διὰ πλατειῶν καὶ κήπων, περίξ τῶν ὁποίων εἰσι διεσπαρμένοι, τρόπον τινὰ τυχαίως, οἰκίαι ἄνευ ρυθμοῦ, πολυτελεῖς ἢ πενιχραί. Κατὰ τὴν πρωίαν ταύτην, ἑορτάσιμον, οὐδεμίαν ἄλλην κίνησιν παρατηρεῖται πλην τῆς ἐξόδου ἐκ τῶν ναῶν καὶ πρὸς τὸ κέντρον ὑπαίθριος ἀγορά. Εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὠραία τεμάχια γλυπτικῆς ἀποτελοῦσι μικρὸν μουσεῖον, ἀλλ' ἀπολείπεται ἡμῖν ὁ χρόνος, ἵνα ἐπισκεφθῶμεν αὐτὸ καὶ ἀφικνούμεθα εὐθὺ εἰς

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΠΙΘΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

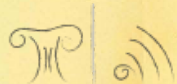
Κατὰ σταθερὰν τῶν Ἑλλήνων συνήθειαν, ἐθεμελιώθητο εἰς τὴν πλευρὰν λόφου. Ἐνταῦθα ἤρκεσε νὰ λατομήσωσι τὰ βάρθρα ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐπωφελοῦμενοι φυσικῆς κυρτότητος τῆς Λαρίσσης. Ὁ τεῖχος τῆς σκηνῆς οὐδὲν κατέλιπεν ἴχνος, ἀλλὰ μέρος τῶν βάρθρων διατηρεῖται ἐν καλῇ καταστάσει καὶ τὸ ὑπόλοιπον ὑπνοεῖται εὐχερῶς. Ὡς ἐν Δελφοῖς, εἰ εἰκοσακισχίλιοι θεαταί, οὕς ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ, εἶχον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀκολουθοῦντες τὴν παράστασιν, θαυμάσιον φυσικὸν θέαμα. Πρὸ αὐτῶν τὴν πεδιάδα, μέχρι τῆς θαλάσσης· δεξιὰ τὰ ὄρη τῆς Ἀρκαδίας, ἀριστερὰ τὴν Τίρυνθον καὶ τὸν ἀπότομον λόφον τοῦ ὁποίου αἱ Μυκῆναι φρουροῦσι τὴν εἰσοδὸν. Οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν Ἀθήναις ἔτι, εἰς τὸ θέατρον τοῦ Βράχου, ἡ τοπογραφία καὶ αἱ ἀναμνήσεις τὰς ὁποίας ἐξυπνίζει, συνηρμολογοῦντο κρεῖττον τῇ τέχνῃ. Εἰς τὸ ἀμφιθέατρον αὐτοῦ τῶν ὁρέων ἀνερριπίζοντο τὰ ἱστορικὰ πάθη, τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν ἢ πλουσιωτέρα ὕλη διὰ τὴν ἑλληνικὴν τραγωδίαν καὶ τὴν ὁποίαν ἐπανελάβε τὸ Γαλλικὸν θέατρον. Ἀπὸ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, ἀπαράμιλλοι εἰκόνες πάθους καὶ κάλλους, μεγαλείου καὶ ἐγκλημάτων κυμαίνονται ἐπὶ τῶν πεδιάδων τούτων. Ὁ Ἀγαμέμνων ἐπανακάμπτων ἐκ Τροίας, διήρχετο τὴν πεδιάδα ταύτην ὅπως ἀφιχθῆ εἰς τὴν ἀστείον φωλεὰν ὅπου ἐβουσοδόμουν κατ' αὐτοῦ ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ὁ Θυέστης. Ὁ Ὀρέστης καὶ ἡ Ἥλέκτρα ἐκεῖ ἐπινοοῦσι τοὺς τρομεροτέρους καὶ συγκινητικωτέρους τρόπους πατροκτονίας, υἱκῆς ατοργῆς καὶ ἀδελφικοῦ φιλτρῶν· ἀνὰ πᾶσαν ατιγμὴν, κάτωθεν τοῦ ἀμφιθέατρον τούτου, οἱ ὑπὸ τῶν ἠθοποιῶν ἐκφερόμενοι λόγοι κατωνόμαζον τόπους οὕς αὐτοστιγμῆ ἐβλεπον εἰ θεαταί.

Διαμορφωθέντες καὶ ἐμπνευσθέντες ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, καίπερ εἰ πλείστοι ἐξ ἡμῶν εἶχον ἀτελεῖς ἢ ἐμμέσους ταύτης γνώσεις, διατελοῦμεν σιωπηλοὶ ἐκ τῆς συγκινήσεως, καὶ τοποθετηθέντες ἐπὶ τῶν βάρθρων τούτων νομίζομεν, ὅτι ἀκούομεν τῆς φωνῆς τῆς Μελοποιμένης, ἣτις, ἀπὸ δυσχάλων ἑτῶν ἀντιχεῖ εἰτέτι εἰς τὸν ἀέρα. Θεωροῦμεν ἐπὶ μακρῶν τὴν θάλασσαν ἣτις

μαρμαίρει εἰς τὸν ὀρίζοντα, τὴν φαιὰν κηλίδα τὴν ὁποίαν ἀποτελεῖ ἡ Τίρυνς ἐπὶ τῆς πρασίνης πεδιάδος, τὴν ζοφερὰν πτυχὴν τοῦ ὄρους ὅπου κρύπτονται αἱ Μυκῆναι, τὴν ὀροσειρὰν τῶν κορυφῶν ὅπου εἰ νυκτοφύλακες ἐπεσκόπουν τὰς πυρὰς αἰτινες ἀνήγγελλον τὴν πῶσιν τῆς Τροίας. Ἐπανειλημμένως προσκαλοῦσιν ἡμᾶς ἵνα κατέλθωμεν καὶ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν σιδηροδρόμον. Εἶνε τοσοῦτω ζωηρὰ ἢ ἐντύπωσις, ὡς καὶ τὴν προτεραίαν ἐν Ὀλυμπίᾳ, ὥστε οὐδολως προτιθέμεθα νὰ παραλληλίσωμεν τὴν ἀντίθεσιν μεταξύ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ παρελθόντος. Ἡ κἀνοδος ἀπὸ τοῦ θεάτρου τοῦ Ἄργους, ὅπως ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν σταθμὸν, δὲν προκαλεῖ τὰς εὐχερεῖς ἀστείότητος, αἰτινες ἠδύναντο νὰ διαμειφθῶσιν ἐν τοιαύτῃ περιστάσει. Πόρρω ἀπέγομεν τῆς «Belle Hélène». Οὕτως ἔχει ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδρομῆς: ὁ τύπος οὗτος τῆς «γαλλικῆς εὐθυμίας» ἀπόλλυσι τὰ δικαιώματά του καὶ νομίζω μάλιστα ὅτι οὕτως ἔσεται μέχρι τέλους.

Ὀλίγα ἔτι λεπτὰ διανύομεν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μέχρι τοῦ σταθμοῦ τῶν Μυκηνῶν. Καὶ εἶνε ὁ σταθμὸς μικρὸς οἰκίσκος, μεμονωμένος ἐν μέσῳ εὐρείας πεδιάδος, εἰς τοὺς πρόποδας γηλέφου, εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ὁποίου προβάλλουσιν αἱ πενιχραὶ οἰκίαι τοῦ χωρίου Χαρθάτι. Ἡ γραμμὴ διέρχεται πόρρω τοῦ ἀττειῶς τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὡστε ἡ πεζοτῆς τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ ἠθέλησε νὰ σεβασθῆ τὸ μεγαλεῖον τοῦ παρελθόντος. Πέπρωται νὰ πληρώσωμεν ἀκριβὰ τὸν σεβασμὸν τοῦτον. Εἶνε ἐνδεκάτη ὥρα καὶ ὁ ἥλιος καίει. Ἀμαζαὶ ἤλθον ἐξ Ἄργους ὅπως μεταφέρωσι τὰς κυρίας. Οἱ ἄνδρες πεζῆ διανύομεν μίαν ὥραν πορείαν ὅπως ἀφιχθῶμεν εἰς Μυκῆνας. Ἡ ὁδὸς ἀνωφερῆς εἶνε τραχέως πετρώδης καὶ μικρὸν ἔσμεν κἄθιδροι. Παράπονα τὸ μὲν εἰρηνικὰ τὸ δὲ σπουδαῖα, ἐγείρονται μεταξύ τῆς συνοδείας, ἣτις ἐκτείνεται καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς κεκονιαμένης ἀτραποῦ.

Εἶτα τὴν μεμφιμοιρίαν διακόπτει σιγὴ ἐγκαρτερήσεως. Καθότου τὴν πλευρὰν τοῦ πρώτου λόφου, ἡ χώρα ταχέως περὶ τὸν ἄποψιν· μικρὸν, καὶ ὀροσειρὰ ὀρθοῦται πρὸ

ήμων, φαίχ, γυμνή, απότομος. Ὅτω ἡ πεδιάς τὴν ὁποίαν καταλείπουμεν, εἶνε θάλλουσα καὶ μειδιῶσα, τοσοῦτω ἡ ὄροσειρὰ αὐτὴ εἶνε ἄγονος καὶ σκυθρωπή. Δεξιὰ ῥεεὶ ἡ ξηρὰ κοίτη χειμάρρου, ἀριστερὰ τεῖχος ξηρῶν λίθων. Πρὸ ἡμῶν, ὑψηλότερα, καθοστὴν χωροῦμεν ἐπὶ τὰ πρόσω, ἰδοὺ ἡ κορυφή ἡ φέρουσα τὰς Μυκήνας. Ἦδη παρατηροῦμεν τὰ ὑπερμεγέθη Πελασγικὰ κτίσματα, ἅτινα ἀπετέλουν τὸν περίβολον τῆς ἀκροπόλεως καὶ ὡς προστακαὶ αὐτῆς, πανταχοῦ φαίνονται συγκεχυμένα ἐρείπια. Ἡ βλάστησις καθίσταται ἀραιότερα βήματα ἕνα πρὸς ἕνα καὶ μόνον ἰσχυροὶ θάμνοι ἀπαντῶνται. Ἀρὰ φαίνεται βαρύνουσα ἐπὶ τῆς γωνίας ταύτης τῆς γῆς, κηλιδωθεῖσης ὑπὸ τοσοῦτων ἐγκλημάτων καὶ ἔνθα τοσαύτη ἰσχύς ἐξέλιπε. Τὸ ὄρος φαίνεται ὡστεὶ περιβάλλεται πένθος· γῆ τε καὶ βράχοι εἰσι χρώματος σκωρίας, τέφρας καὶ αἵματος. Μικρὸν, καὶ ἡ ὁδὸς καθίσταται δύσβατος ἀτραπός. Ἀνερχόμεθα ἐπὶ τοῦ ὄρους. Αἰφνης, ἡ ἀτραπὸς αὐτὴ κάμπτει ἀποτόμως δεξιὰ, καὶ εἰς τὸ βάθος δύο ὑπερμεγέθων τοίχων (κεκλιμένων ἐπιπέδων), φαίνεται ἡ περίφημος *πύλη τῶν Λεόντων*.

Παρήλθεν ἡ μεσημβρία· θνήσκομεν ἐκ καμάτου, καύσωνος καὶ πείνης. Γνωρίζοντες τὴν χώραν οἱ ὄργανοι τῆς ἐκδρομῆς, εἶχον ὀρίσει τὸ πρόγευμα διὰ τὴν ὥραν ταύτην καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦτο. Δυσάρεστος εἶδησις ἀναμένει ἡμᾶς. Τυχαῖον περιστατικὸν συνέβη εἰς τὴν ἄμαξαν ἐφ' ἧς ἐφορτώθησαν τὰ τρόφιμα καὶ ἀναγκάζομεθα ν' ἀναμείνωμεν μέχρι τῆς δευτέρας ἢ τρίτης ὥρας M. M., ὅπως κομισθῶσι ταῦτα ἀνά χεῖρας. Τὸ πρῶτον ἡ εἶδησις αὐτὴ προκαλεῖ κραυγὴν δυσαρσεκείας καὶ ἀπελπισμοῦ. Ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην, πρέπει νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀνωτέρας βίας. Ἀναπνέομεν ὀλίγον εἰς τὴν σκιάν τῆς κολοσσιαίας στοᾶς· παρέχομεν οὕτω καιρὸν εἰς τοὺς ἐπιβραδύναντας νὰ ἔλθωσι καὶ οὗτοι ἀνακοινοῦντες αὐτοῖς τὸ περιστατικὸν ἐνθαρρύνουσαν αὐτούς. Εἶτα ἐγείρεται ἡ φωνὴ τοῦ K. Moncaux, ἀνελθόντος ἐπὶ τῆς κολοσσιαίας πύλης. Οὐδέποτε ὁμιλητῆς ἀνήλθεν ἐπὶ παρομοίου βήματος. Διηγᾶται τὴν παράθεσιν

τῶν Ἀτριδῶν καὶ ὅτι ἡ ἱστορία διατηρεῖ ἢ προστίθησιν ἐκτίθησι τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Schliemann εἰς τὸ μέρος τοῦτο καὶ τὴν θαυμασίαν αὐτῶν ἐπιτυχίαν.

Δὲν θέλω περιγραφεῖν τὴν *πύλην τῶν Λεόντων*· ἡ εἰκὼν αὐτῆς εὐρίσκεται εἰς πάντα τὰ βιβλία περὶ Ἑλλάδος. Περιορίζομαι νὰ εἶπω, ὅτι ἡ ἐντύπωσις ἦν ἐμπνεῖσθαι ἡ ἄμεσος θεὰ αὐτῆς ἐστὶν ἀνωτέρα πάσης ἀναπαραστάσεως, ἀναγνώσεως, ἢ διὰ λόγου περιγραφῆς. Εἶνε ἡ κολοσσιαία εἶδος ἄστεως γιγάντων καὶ πάντα τὰ δράματα, ἅτινα διεδραματίσθησαν ἐκεῖ, παρίστανται ὑπὸ τοιοῦτον τύπον. Ἐνταῦθα, τὰ πάθη ἦσαν ὑπεράνθρωπα· ἡ δράσις καὶ ἡ διάνοια, ἡ κίνησις καὶ ἡ φωνὴ ἐνεποίουν τρομερὰν ἐντύπωσιν. Καὶ δὲν ἦτο ἐντύπωσις ἐκ τῶν ὑστέρων· οὐδὲν ἐγίνωσκον ἐκ τῆς παραδόσεως, ἀλλ' ἐνταῦθα, πρὸ τοιαύτης ἀρχιτεκτονικῆς, ἡ φαντασία ἐπλαττε τρομερὰ ὄνειρα.

ὑπερβάντες τὴν πύλην, εὐρίσκομεθα εἰς κυκλικὸν περίβολον, περιοριζόμενον ἀριστερὰ ὑπὸ ὑψηλοῦ πελασγικοῦ προμαχώνος καὶ δεξιὰ, ὑπὸ βαρᾶθρου περιτειχιζομένου ὑπὸ ὁμοίου τεύχους. Κατέναντι καὶ ἀνωθεν, ἐρείπια ἐδραζόμενα ἐπὶ ἀποτόμου κλίσεως. Ὁ περίβολος οὗτος εἶνε ἡ ἀρχαία ἀγορὰ. Ὀλόγουρα διπλῆ σειρά πλακῶν καθέτως ἐγκεχωσμένων εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ πλακῆς ὀριζοντίως τοποθετημέναι περὶ τῆς ἀγορᾶς, ἐσχημάτιζον μέγιστον ἐκ λίθου θρανίον. Ἐκεῖ συνήρχοντο οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καθ' ἃ περιγράφει ὁ Ὅμηρος. Οἱ λαζευτοὶ οὗτοι λίθοι ἐξήχθησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Schliemann.

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐν μέσῳ τοῦ περιβόλου, ἤγαγον εἰς φῶς τοὺς τάφους, ὧν ἡ ἀνακάλυψις τοσοῦτο διεφημίσθη. Ἐχαιρεν ὁ Schliemann ἀνακαλύψας τὸ κυκλικὸν θρανίον τῆς ἀγορᾶς, ὁπερ προσεμαρτύρει ἀκριβῶς τὴν περιγραφὴν τῶν ἠρωϊκῶν συναλεύσεων ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου, τοῦ θεοῦ, τοῦ νόμου καὶ ὁδηγοῦ αὐτοῦ, ὅταν τῶν ἐργατῶν ἡ ἀξίνη ἀπεκάλυψε διαδοχικῶς πέντε τάφους καὶ δὴ τοσοῦτους θησαυροὺς, εἴτινες περιεῖχον δεκαεπτὰ

σπάρτακα, τὰ μὲν εἰς σκελετοὺς, τὰ δὲ ἐν μέρει διατηρούμενα.

ΙΑΚΩΦΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

Τὰ λείψανα ταῦτα ἦταν περιβεβλημένα διὰ χρυσοῦ, καὶ εἰς τὸ βάθος τῶν τάφων ἐστιλβον ὡς εἰδῶλα μυθῶδους πλοῦτου. Ὁ χρυσοῦς περιέβαλλεν αὐτὰ, διὰ προσωπίων, διαδημάτων, θωράκων, κοσμημάτων. Ὁ Schliemann ἐτηλεγράφητε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὴν ὑφήλιον, ὅτι ἀνεκάλυψε τοὺς τάφους τοῦ Ἀγαμέμνονος, τῆς Κασσάνδρας, τοῦ ἠμιόχου Εὐρυμέδωνος καὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν, σφαγέντων ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Αἰγίσθου, εἶτα ταφέντων εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ τῶν ὀφειλομένων τιμῶν εἰς τὸν βασιλέα τῶν βασιλείων, εἰς τὴν αἰγμάλωτον καὶ τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ. Ἀσμένως ὠμίλει οὕτω καὶ ὁ ἐνθουσιαστὴς ὃν προῦκάλει ἡ ὑπόδειξις του, ἦτο ἡ μόνη ἀπόδειξις ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ἡ ὑπόθεσις. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ εὐτυχὴς ἐρευνητὴς ἔχαιρεν ὅτι ἀνεκάλυψεν ὀλόκληρον πολιτισμὸν, συντηρηθέντα διὰ τῆς τέχνης του. Καὶ οὕτω ὑπάρχει ἐφεξῆς Μυκηναία τέχνη.

Διερχόμεθα βραδέως τὰς Μυκήνας, τῶν ὁποίων τὰς ἀνακταφὰς ἐξηκολούθησεν ἡ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία. Ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, τὰ κτίρια ἐκτείνονται ἐρειπωμένα. Ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδρομῆς, ἔχομεν ἀνὰ χεῖρας τὸν ὀδηγὸν Joanne, τοῦ ὁποῦ οἱ συγγραφεῖς εἰσι πάντες πρόφην μαθηταὶ τῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν. Εἰς ἐξ αὐτῶν ὁ K. Monceaux εἶνε μεθ' ἡμῶν καὶ προστίθησι τὴν ζωὴν τοῦ λόγου εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ βιβλίου. Καταπληκτικὴ εἶνε ἡ ἐντύπωσις πάντων ἡμῶν.

Δὲν ὑπάρχει Γάλλος ὁπωσοῦν πεπαυμένον, ἢ μέτριον φιλόλογον, ὅστις νὰ μὴ ἀναπολήσῃ τὰς μεγάλας σκιάς τῆς ἑλληνικῆς τραγωδίας. Οἱ ἥρωες οὗτοι ἀνήλθον τὰς κλίμακας ταύτας ἐκ φαιοῦ λίθου· ἔζησαν μεταξὺ τῶν τοίχων τούτων. Ἴδου ἐν τινι αὐλῇ, τρεῖς μεγάλοι πίθοι ὀπτῆς γῆς, ἐν εἰς διετήρουν τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον. Ἐν μέσῃ ὁδῷ, σωρεὶ πηλίνων ἀγγείων μαρτυροῦσι περὶ τοῦ οἰκίαχου καὶ θρησκευτικοῦ αὐτῶν βίου. Τὸ δοχεῖον τοῦτο, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ φαίνεται λείψανον ζωγραφίας, ἐχρησίμευσεν εἰς ἐπιταφείους σπονδάς. Μεταξὺ τῶν

συντριμμάτων τούτων, σταχυολογοῦμεν ἀναμνητεῖς, ἀξίας ἀναγραφῆς. Λυπούμενος μνημονεῦω λαθῆς ἀμφορέως, τοῦ ὁποῦ τὴν ἀξίαν μοι ἐβεβαίωσεν ὁ K. Joseph Reinach· εἶχε βάρβαρον κομψότητα καὶ περιέργους ζωγραφίας. Ἀτυχῶς ἀπολέσας αὐτὴν τῆς ὄψεως πρὸς στιγμὴν, δὲν ἀνευθρον πλέον. Ἴσως κατέχει νῦν καλὴν θέσιν ἐν τινι συλλογῇ. Ἡγωνίσθην νὰ ἐκθάψω αὐτὴν ἐκ τῆς γῆς καὶ δὲν ὑπεβλήθη εἰς πολὺν κόπον ὁ νῦν ἰδιοκτήτης. Εὐρίσκομεν ἐξ ὀπτῆς γῆς πλαγγόνας, ὁμοίας ἐκείναις, τὰς ὁποίας οἱ παῖδες πατῶν τῶν ἐποχῶν καὶ χωρῶν γράφουσιν ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰς τὰ περιθώρια τῶν τετραδίων των· ἀλλ' οἱ παῖδες τοῦς ὁποῦ αἱ πλαγγόνες αὐταὶ ἔτερψαν, ἀπέθανον πρὸ τρισχιλίων ἐτῶν καὶ ἡ κόνις τὴν ὁποίαν ἀνακινούμεν, ἀποτελεῖται ἐκ τῆς τέφρας των.

Ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς ἀκροπόλεως, ἡ θέα περιλαμβάνει τὰ περίεθρον, τὴν πεδιάδα καὶ τὴν θάλασσαν. Ἀπομεινωμένη διὰ βαθέων φαράγγων καὶ συνεχομένη μετὰ τῆς ὄρειας διὰ λωρίδος γῆς, ἰσχυρῶς ὑπεραπτιζομένης, περιζωνομένη διὰ κολοσιαίων τειχῶν, πανταχοῦ ἔνθα ἦτο ἐφικτὴ ἡ ἀνάβασις, δεσπόζει ἐτι καὶ νῦν τῆς χώρας, τὴν ὁποίαν οἱ ἀρχοντες αὐτῆς ὑπεδούλωσαν. Μακρὰν, ἡ γῆ γόνιμος καὶ ἡ θάλασσα ἐξ ἧς ἔρχεται ὁ πλοῦτος, διὰ τῆς ἐμπορίας ἢ τῆς κατακτῆσεως. Οἱ βασιλεῖς τῶν Μυκηνῶν ἔθετον εἰς ἀσφαλὲς μέρος ἐν τῇ πόλει αὐτῶν τὴν τε συγκομιδὴν καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῶν. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου τούτου, τὸ βλέμμα αὐτῶν ἐπεσκόπει μακρόθεν. Τὰ αἰσθητά αἶνεα ἠθάνοντο αἱ ἀγέρωχοι καὶ θηριώδεις αὐταὶ ψυχαί, ἀλλ' εὐπρόσπιτοι εἰς τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν οἶκτον, περιγράφουσιν ἡμῖν οἱ μεγάλοι ποιηταὶ τῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' ὄταν ἐπισκεφθῇ τις τὴν διαμονὴν αὐτῶν, ἢ ἀγρία κατῆφεια καὶ τὸ τραχὺ τῆς τοποθεσίας κάλλος ἐπαυξάνουσι τὴν ἐντύπωσιν τῶν στίχων οὓς ἐνέπνευσαν τὰ πάθη των.

Ἡ ἐπίσκεψις ὑπῆρξε μακρὰ, ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀείποτε καυστικώτερον καὶ ἐναντίον τοῦ ἐπιτεινομένου καμάτου, οὐδένα τὸ θάρρος ἀπολείπει. Ἐπὶ τέλει, κάτωθεν τοῦ ὄρους, διὰ σημείου τι-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΠΟΥ

νος ἀναγγέλλουσιν ἡμῖν ὅτι ἐκομίσθησαν αἱ τροφαί. Εἶνε τρίτη ὥρα, καὶ ἀπὸ τῆς πέμπτης πρωΐνης ὥρας ἐσμὲν νήτεις. Κατερχόμεθα ταχέως καὶ χωροῦμεν δεξιὰ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, ἔνθα ὁ τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος, χαίνων ἐπὶ τῆς πλευρᾶς λόφου, εἰς ἕκατὸν περίπου μέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πύλης τῶν Λεόντων. Ἡ εἰσοδὸς ὑπομιμνήσκει ἐντελῶς αὐτὴν ἢ φύσιν τῶν ὑλικῶν καὶ σύμπασα ἢ ὄψιν εἰσὶν αἱ αὐταί, ὡς καὶ ἡ ἐντύπωσις ἐστὶ μεγαλοπρεπῆς καὶ σοβαρά. Ἡ μεγάλη πύλη ἀνοίγεται πρὸ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σκοτούς τοῦ ὑπογείου, ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰσδύσωμεν ἐκεῖ, διανοούμεθα ν' ἀναπαυθῶμεν. Τὸ μνημεῖον τοῦτο ἦτο βεβαίως τάφος ἢ μάλλον ἀκρόπολις, ὡς αἱ ἀνασκαφαὶ μαρτυροῦσιν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐτελέσθησαν ἐκεῖ αἱ τελευταῖαι κηδεῖαι, οὐδέποτε ἄνθρωποι ἐπρογευματίσαν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, τοσοῦτο πολυάριθμοι καὶ μετὰ πλειότερας ὀρέξεως. Ἐπειδὴ οἱ δεῖπνοι οὗτοι εὐηρέστουν τοῖς νεκροῖς, αἱ σκῆαι τῶν Ἀτριδῶν θέλουσιν εὐχαριστηθῆ, ἅτε δαφιλῶς ἐτιμῆθησαν.

Εἶτα ἐπισκεπτόμεθα τὸν τάφον ἢ θησαυρόν. Ὑπῆρχον δύο, διότι οἱ τοιοῦτοι τάφοι, ὡς ἀπέδειξαν αἱ ἀνασκαφαὶ τῶν Μυκηνῶν, ἐνέκλειον ἀληθεῖς θησαυρούς. Οὗτος, ἀπὸ μακροῦ χρόνου γνωστός, ἐνωρὶς ἐσυλήθη, καὶ οἱ νεώτεροι ἐρευνηταὶ ὀλίγα πράγματα εὔρον, ἱκανὰ ὅμως ὅπως εἰδικῶς ἐξηγήσωσι τὸν προορισμὸν καὶ προσδιορίσωσι τὴν χρονολογίαν αὐτοῦ. Φαίνεται μεταγενέστερος τῶν τάφων τῶν Μυκηνῶν, καὶ ὡς κτίριον, παρουσιάζει ἔργον προϊούσης ἤδη τέχνης. Συνίσταται ἐξ ἑνὸς μεγάλου θαλάμου, ἐν σχήματι κυψέλης, ὕψους δεκαπέντε μέτρων, κυκλικῶν βάσεων, ἐξ ὑπερμεγέθων λίθων θεμιμένων τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἐν προεξοχῇ. Ἐγγύς, εὐρίσκεται ἕτερος θάλαμος, μικρότερος, τετράγωνος καὶ λαξευθεὶς ἐπὶ τοῦ βράχου. Οὗτος εἶνε κυρίως ὁ νεκρικὸς θάλαμος, τοῦ πρώτου χρησιμεύοντος ὡς τάφου κηδεῖας. Ἡ κατασκευὴ τοῦ μεγάλου θαλάμου καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ ἐτοποθετήθησαν οἱ ὑπερμεγέθεις οὗτοι λίθοι, ἀποτελοῦσιν ὡς καὶ διὰ πάντα τὰ πελασγικὰ μνημεῖα, πρόβλη-

μα ἀρχιτεκτονικῆς. Ὁ Κ. Poincaré, ὁ διάσημος γεωμέτρης, ὅστις τυγχάνει μεθ' ἡμῶν, μελετᾷ τὸ πρόβλημα. Ἐπειδὴ, λέγει, ὁ τάφος ἐκτίσθη εἰς τὴν χαίνουσαν πλευρὰν λόφου, εἶνε πιθανὸν ὅτι οἱ κυκλώπειοι τέκτονες κατεσκευάσαν κυκλικὴν ἀκτίνα ἐκ χώματος, ἐφ' οὗ ἔθεντο τοὺς λίθους αὐτῶν. Κτισθέντος τοῦ τοίχου, ἀφῆρσαν ἕως τὸ χῶμα, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς ὑποστηρίγματα εἰς τὸ κτίριον. Οὕτω ἐμειοῦτο κατὰ τὸ ἡμισυ ἡ δυσχέρεια. Παραμένει ὅμως ἱκανὴ πρὸς τιμὴν των, ὅπως διεγέρῃ ἔτι καὶ νῦν τὴν περιέργειαν τῶν ἀρχιτεκτόνων.

ΤΙΡΥΝΣ.—ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ

Ναῦπλιον, 4 Ἀπριλίου 1896.

Καταλείπομεν τὸν θησαυρόν τοῦ Ἀτρέως. Ὁ ἥλιος κατέρχεται ἤδη ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, ὅταν ἀφικνούμεθα εἰς Τίρυνθα, τὸ μὲν πεζῇ, τὸ δὲ διὰ τῆς ἀτμαμάξης. Εἶπον ὅτι ἡ ἑτέρα αὕτη πελασγικὴ ἀκρόπολις ἦν μεμονωμένη εἰς εὐρείαν πεδιάδα, καὶ δὴ ὡσεὶ ὑψηλὸν πλοῖον, ἠδύνατό τις εἰπεῖν, ἐν μέσῳ κόλπου. Ἐπὶ τῆς πλουσίας πεδιάδος, ἧτις ἐκτείνεται μεταξὺ Ἄργους καὶ Ναυπλίου, εἶχον ἀνάγκη οἱ δεσπῆται τῆς χώρας φρουροῦ καὶ καταφυγίου ἐναντίον τῶν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἐχθρῶν. Βράχος ἠγείρετο ἐν μέσῳ τῶν ὀμαλῶν πεδιάδων· οἱ προϊστῶρικοι ἄνθρωποι περιστοίχισαν τὸν βράχον τοῦτον διὰ μεγάλων διγκολίθων δι' ὧν ἐκτίζον τοὺς προμαχῶνάς των, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν, κατὰ τὴν συνήθειάν των, ἔκτισαν τὴν βασιλεῖον κατοικίαν.

Ὡς ἐν Μυκῆναις, ἡ ἀκρόπολις αὕτη εἶνε ἐρρειπωμένη, καὶ ἐν τούτοις, εὐχερῶς ἀναγνωρίζεται. Ἀριθμοῦμεν τὰς πύλας καὶ τοὺς πύργους· διερχόμεθα τὴν κατοικίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ γυ-

ΙΑΚΩΒΑΤΙΚΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΠΡΙΟΥ

διότι εἰ τοῖχοι αὐτῶν, καίπερ καταφανῶς κλίνουσιν ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, δὲν συνδέονται εἰς τὴν κορυφήν, ἣτις καλύπτεται διὰ λίθων ὀριζοντιῶν. Τὰ πελασγικά μνημεῖα τῆς Ἑλλάδος παρουσιάζουσι πολλὰς ἀναλογίας πρὸς τὰ μνημεῖα τῶν δρυῶν, ἢ κρεῖττον *μεγαλολίθινα*, καὶ ἡ προσωνομία αὐτῆ εἶνε καταλληλοτέρα καὶ ἀπλουστερα. Μεταξὺ τῶν ἀναλογιῶν τούτων, ἡ ἐμπροιοῦσα ἐντύπωσις, εἶνε ὅτι αἰ στοαὶ τῆς Τίρυνθος ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς κεκαλυμμένας στοὰς τῆς Βρετανίας. Εἰς τί ἐχρησίμευον αὐταὶ; Παρατηρεῖ τις ἐκεῖ ἀμυντικά μέσα, φυλακὰς ἢ ἀποθήκας. Πολλὰ εἰκασίαι, ἀλλ' ἤκιστα ἐπαρκεῖς. Ὁ συγγραφεὺς σφῶν ἐπιστημονικῶν ἔργων περὶ τοῦ προϊστορικοῦ ἀνθρώπου, K. Emile Cartailhac τυγχάνει μεθ' ἡμῶν. Ἐξήτασεν αὐτὰς μετὰ προσοχῆς, καὶ ἀναμφιβόλως αὐταὶ θέλουσι χρησιμεύσει εἰς τὰς θεωρίας του.

Ἐπῆλθεν ἐντελῶς ἡ νύξ καὶ, ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν τειχῶν τῆς Τίρυνθος, εἰς βλέπωμεν τὸ Ναύπλιον πεφωταγωγημένον, δὲν βλέπομεν πλέον τὴν ἀμαξοστοιχίαν, ἣτις μέλλει νὰ ἐπαναφέρῃ ἡμᾶς. Προῦχώρησεν εἰς τὸν σταθμὸν ὅπως ἀφήσῃ τὴν γραμμὴν ἐλευθέραν, ἀλλὰ δὲν ἐπανέρχεται. Ἡ μεταβάσις πεζῇ εἰς Ναύπλιον, ἀπέχον μίαν καὶ ἡμίσειαν λεύγαν, ἦκιστα προσμεδιᾷ ἡμῖν, μετὰ κάματον ὀλοκλήρου ἡμέρας. Ἀναμένομεν ἐπὶ πολλὸν χρόνον. Μετὰ μίαν ὥραν, φαίνονται μακρόθεν εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν. Εἶτα σταματᾷ καὶ συρρίζει ἐπιμόνως. Φωνοῦμεν ἐν χορῷ καὶ ἀποφασίζει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον τῆς. Ὅταν ἐπὶ τέλει εὐρίσκεται εἰς τὸν λοφὸν ἡμῶν, παρ' ὑπαλλήλου μανθάνομεν, ὅτι εἰ συριγμαὶ αὐτῆς ἀπηυθύνοντο πρὸς ἡμᾶς· ἡ ἀμαξοστοιχία προσεκάλει τοὺς ἐπιβάτας. Ἡ λεπτομέρεια αὐτῆ δεικνύει τίνι τρόπῳ ἐν γένει διεξάγεται ἡ ὑπηρεσία εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς σιδηροδρόμους.

Μανθάνομεν ἐπίσης, ὅτι εἰ κάτοικοι τοῦ Ναυπλίου παρασκευάζουσιν ἡμῖν ὑποδοχὴν. Τὴν πρωΐαν, ἢ ἄφες ἡμῶν κατέλαβεν αὐτοὺς ἐξ ἀπροόπτου. Ἀγαπῶσι τὴν Γαλλίαν καὶ ἐπιθυμοῦσιν ἀποδειξῶσι πρὸς τοὺς Γάλλους, ὅτινες ἀφικνοῦνται πρὸς αὐ-

τοὺς ἐν σώματι, καὶ δὴ τὸ πολυαριθμότερον ὄπερ εἶδεν ἡ Πελοπόννησος ἀπὸ τῆς ἐκστρατείας τοῦ στρατάρχου Maison. Εἶχον ὀλοκλήρον ἡμέραν ὅπως παρασκευάσωσιν ἑορτὴν καὶ ἐπωφελήθησαν αὐτῆς.

Ἡ ὑποδοχὴ εἶνε ἐνθουσιώδης. Ὁ σταθμὸς πεφωταγωγημένος καὶ ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου συνωστίζεται ἄπειρον πλῆθος. Σύμπασα τοῦ Ναυπλίου ἡ πόλις παρευρίσκεται ἐκεῖ. Καθ' ἣν στιγμὴν σταματᾷ ἡ ἀμαξοστοιχία, ἡ κραυγὴ «Vive la France!» Γαλλιστὶ καὶ Ἑλληνιστὶ ἐξέρχεται ἀπὸ πάντων τὰ στήθη. Ἀπαντῶμεν: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς!» Εἶτα ἡ Φιλαρμονικὴ ἀνακρούει τὴν *Μασσαλιώτιδα*. Γάλλοι καὶ Ἕλληνες ἀποκαλύπτονται αὐτομάτως καὶ πνίγει ἡμᾶς ἡ συγκίνησις. Εὐρίσκομεθα μεταξὺ λαοῦ ἐπιδεικτικοῦ, ἀρσσκομένου εἰς τὸν θόρυβον, χάριν τοῦ θορύβου καὶ ἀσμένως προβαίνοντος εἰς διαδηλώσεις ἐνεκα παικίλων ἀφορμῶν, καὶ τῶν μᾶλλον ἀντικειμένων ἀλλήλαις. Εἶνε ἑορτὴ, καὶ ἡ δεξιῶσις τῶν Γάλλων προστίθησι καὶ ἄλλην ἀπόλαυσιν. Ἡ *Μασσαλιώτις* ἀνεκρούσθη ἐπιτυχῶς, εἰ καὶ ἐδιδάχθησαν αὐτὴν ἐντὸς τῆς ἡμέρας. Ἐσμὲν κατακόποι, ἀλλ' εἰς τὴν λάμπιν τῶν βεγγαλικῶν πανταχοῦ, ἐπὶ τῶν παραθύρων, τοῦ σταθμοῦ καὶ τῆς παρακειμένης πλατείας, βλέπομεν στίλβουσαν τὴν τρίχρουν ἡμῶν σημαίαν. Ἐκατοντάδες λευγῶν χωρίζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πατρίδος καὶ θεωροῦμεν κυματίζουσαν τὴν σημαίαν τῆς καὶ ἀκούομεν τὸν ὕμνον τῆς. Ἀναλογίζομεθα ὅτι ὀπισθεν τῆς χερσονήσου ταύτης, κεῖται ἡ Πύλος (Navarin), καὶ ὁ λαὸς οὗτος ἀναμιμνήσκειται αὐτῆς. Ἀνακρούεται αὐθις ἡ *Μασσαλιώτις*, τὴν ὅποιαν ἄδομεν ἐν χορῷ καὶ εἰ Ἕλληνες χειροκροτοῦσιν ἐνθουσιωδῶς. Μετὰ τὸ τέλος τῆς *Μασσαλιώτιδος*, ἕλλην ῥήτωρ, ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐξέδρας, ἐν μέσῳ δύω μεγάλων σημαιῶν, γαλλικῆς καὶ ἑλληνικῆς, μετὰ συγκινήσεως προφανῶς εἰλικρινοῦς, εὐγλώττως προσφωνεῖ ἡμῖν Γαλλιστὶ καὶ τὴν προσφώνησιν αὐτοῦ χαιρετίζουσι φρενητιώδεις χειροκροτήσεις. Μανθάνω ὅτι ὁ ῥήτωρ εἶνε Ἐφέτης ἐν Κερκύρα. Ζωηρὰν ἠθάσθησαν ἡμῶν, μὴ δυνηθεῖς νὰ συναντήσω αὐτὸν μετὰξὺ τοῦ

πλήθους· ἀλλὰ δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι ἡ προσφώνησις αὐτοῦ, ἀποδεικνύει πεπαιδευμένον ἄνδρα, πατριώτην καὶ φίλον τῆς Γαλλίας.

Εἶτα, ἡ συνοδεία ἀποχωρεῖ ἐν μέσῳ λαμπαδηφωρίας, ἔλλη- νες καὶ γάλλοι ἀναμιξ ἀκολουθοῦσι τὴν *Φιλαρμονικὴν* καὶ τὰς μεγάλας σημαίας Γαλλικὴν καὶ Ἑλληνικὴν, ἐνῶ οἱ Ἕλλη- νες ἀνάπτουσι τὰς μικρὰς λαμπάδας, ἃς εἶχον προμηθευθῆ δια τὴν δοξολογίαν τῆς νυκτὸς, διότι πανηγυρίζουσι τὸ Πάσχα, ὡς πανηγυρίζομεν τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ. Πάντα τὰ πα- ράθυρα εἰσὶ πεφωταγωγημένα καὶ σημαιστόλιστα διὰ σημαιῶν τῶν δύο χωρῶν. Ἐπὶ τῆς κεντρικῆς πλατείας, (τοῦ «*Συντάγ- ματος*»), ἡ συνοδεία σταματᾷ ὅπως ἀκούσῃ αὐτὴν τὴν *Μασσα- λιώτιδα*, τὴν ὁποίαν διαδέχεται ὁ Ἑλληνικὸς Ὕμνος. Ἀνα- ψυκτικὰ προσφέρονται ἡμῖν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Εἶ- τα ἐξακολουθοῦμεν τὴν πορείαν ἡμῶν ἀναμιξ πάντοτε μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιβιβαζόμεθα ἀνευφημούμενοι αὐτῆς καὶ δὴ περι- πτυσσόμενοι.

Περὶ τὴν πρώτην τῆς πρωίας ὥραν, ἡ «*Σενεγάλη*» αἶρει τὴν ἄγκυραν. Νεαροὶ τινες ἐπιβάται προσκαλοῦσι νεαρὸν ἔλ- ληνα ἀξιωματικὸν ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅστις δέχεται προθύμως. Ἐννοεῖται εἰκοθεν ὅτι κενοῦνται κύπελλα καμπα- νίτου· εἶτα οἱ Γάλλοι ἐπαναφέρουσι τὸν φίλον αὐτῶν εἰς τὴν ξηρὰν ὅπως διέλθωσιν εὐθύμως τὴν ἐσπέραν. Πίνουσι, συγχρού- σι τὰ κύπελλα, ἄδουσιν· ὁ Ἕλλην ἀξιωματικὸς ἐκτελεῖ τὸ μέ- ρος τοῦ εὐφροσύνας καὶ ἀποδεικνύει ὅτι γινώσκει λεπτομερῶς τὸ εὐρετήριον d' Yvette Guilbert· φαίνεται ὁ φαιδρότερος πάντων. Κατέρχονται εἰς τὴν ξηρὰν καὶ οἱ Γάλλοι νομίζουσιν ὅτι ἡ εὐ- θυμος περιοδεία θέλει ἐπαναληφθῆ. Ἀλλὰ διέρχονται πρὸ τῆς Μητροπόλεως καὶ ὁ ἀξιωματικὸς δηλοῖ ὅτι παρισταμένων τῶν συναδέλφων τοῦ ἐν σώματι εἰς τὴν δοξολογίαν τῆς νυκτὸς, ὀ- φείλει καὶ οὗτος νὰ παρευρεθῆ. Οἱ συνοδοὶ αὐτοῦ ἀκολουθοῦσιν ἐκ περιεργείας. Ὁ συνταγματάρχης ὁ διοικῶν τὴν φρουρὰν μαν- θάνει τὴν παρουσίαν των, προσέρχεται καὶ προσκαλεῖ αὐτοὺς

νὰ ἔλθωσιν εἰς τὰς τιμητικὰς θέσεις ἐν μέσῳ τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀποποιῶνται, — οὗτος ἐπιμένει καὶ ὀδηγεῖ αὐτοὺς πρὸς τὸ Εἰ- κονοστάσιον διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τὸ ὅπερον ὑποχωρεῖ προθύ- μως. Προσφέρουσιν εἰς ἕνα ἕκαττον λαμπάδας, καὶ οὕτως θεώ- μενοι, ἀκολουθοῦσι τὴν δοξολογίαν μετὰ κατανύξεως. Εἶτα ἡ ὀ- μήγυρις ἀποτελεῖ λιτανείαν καὶ περιέρχεται τὴν πλατείαν. Ἐ- κκεῖ ἄλλοι ἐπιβάται βλέπουσι τοὺς νέους τούτους διερχομένους ἐν ταξεί λαμπαδηφωρούοντας, εὐσταλεῖς, ἐν πάτῃ ἀληθεία, εὐ- πρεπεῖς καὶ ἡσύχους μετὰ τὴν ἔξαψιν τοῦ καμπανίτου. Μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας καὶ τῆς λιτανείας, οἱ νεαροὶ ἡμῶν ἐπιβάται συναντῶσι τὸν φίλον ἀξιωματικὸν καὶ προτείνουσιν αὐ- τῷ νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν διατκέδασιν. Ἀποκρίνεται, ὅτι δὲν εἶ- νε πλέον δυνατὸν, διότι ἤθελε γνωσθῆ καὶ δὲν πρέπει οὗτος, ἀ- ξιωματικὸς ἐν στολῇ, νύκτα τοῦ Πάσχα, μετὰ τὴν δοξολογίαν, κ.λ.π. Ἀλλὰ δύνανται ὅλα νὰ συμβιβασθῶσι, καὶ ὀδηγεῖ αὐ- τοὺς εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ συντάγματος μετὰ δύο γάλλων ἀ- ξιωματικῶν, οἵτινες ἀριθμοῦνται μετὰ τῶν ἐπιβατῶν τῆς «*Σενεγάλης*». Καὶ οὕτως, στρατιωτικὴ πειθαρχία καὶ εὐθυμία, ἐν πνεύματι ἀδελφότητος συνητηθήσαν κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην.

ΣΗΜΒΙΩΣΕΙΣ

Ἡ ἐπιστημονικὴ αὐτὴ ἐκδρομὴ ἀνὰ *ΤΟΥΣ ΔΕΛΦΟΥΣ* — *ΟΛΥΜΠΙΑΝ* — *ΝΑΥΠΑΛΙΟΝ* — *ΑΡΓΟΣ* — *ΜΥΚΗΝΑΣ* — *ΤΙ- ΡΥΝΘΑ* — *ΑΘΗΝΑΣ* καταλήγει εἰς *ΔΗΛΟΝ*, καὶ ἐκεῖθεν οἱ φι- λέλληνες περιηγηταί, ἐπιβαίροντες τῆς «*Σενεγάλης*», ἐπανακάμ- πτουσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Γαλλικῆς πατρίδος, ὅπου ἀείποτε παρακολουθεῖ καὶ ἐμπνέει αὐτοὺς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ζωηρὰ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος στοργή.

Ὁ ἡγέτης τῆς ὡς εἴρηται ἐκδρομῆς καὶ ἐνθερμος τῆς Ἑλλά-δος φίλος *Κ. Larroutmel*, προτιθέμενος νὰ συγκεφαλαιώσῃ ἐν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΟΥ

ιδιαιτέρῳ τῷ τὰς ἐξ Ἑλλάδος ἐπιστολὰς αὐτοῦ, περὶ τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν του, ἐκφραζόμενος ἐν αὐτῇ δι' ὕψους ἀποπνεύοντος τὰ ὑψηλότερα πρὸς τὴν Ἑλλάδα αἰσθήματα ἀγάπης καὶ λατρίας, ἐξ ὧν πληροῦται ἡ εὐγενὴς ψυχὴ καὶ πάλλεται ἡ γενναία καρδία τοῦ φιλέλλητος Ἀκαδημαϊκοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΟΣ

Ἐκτιμῶμεν ἐπαξίως τὰ παραδείγματα ἀρετῆς, ἐλευθερίας καὶ ἀνδρείας, τὰ ὅποια ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ἰταλία ἐκληροδότησαν τῇ Εὐρώπῃ, καὶ δι' ὧν ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς ἐξακολουθεῖ ἐκπαιδεύων καὶ ἐκπονῶν τὴν νεωτέραν κοινωνίαν.

Ὅ,τι κρεῖττον ἔχει ὁ νεώτερος πολιτισμὸς, διεμερρώθη ἐκ τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Ἐάν, ἀπὸ Ἀθηνῶν καὶ Ῥώμης, ἐμεγαλύθη ὁ κόσμος ἀνυψωθείς μέχρις οὐρανοῦ, πᾶσα ἀνθρωπίνη ἐνέργεια ἔχει ἔτι καὶ νῦν ἀφετηρίαν αὐτῆς καὶ διατύπων τὰ ἀρχαῖα παραδείγματα. Καὶ ἡ Ἰταλία δὲν κατανοεῖται εἰμὴ διὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ γλῶσσα καὶ ἡ φιλολογία ἡμῶν, τὸ πολιτικὸν καὶ ἠθικὸν ἡμῶν ἰδεῶδες, ἡ μετοχὴ ἡμῶν εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν τοῖς Γάλλοις, πλεόν ἢ παντὶ ἄλλῳ λαῷ τῆς Εὐρώπης νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν σαδιοδρομίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ῥώμης. Ἡ Γαλλία καὶ ὁ Γαλλικὸς πολιτισμὸς ἀποτελοῦσι τὸν τρίτον σταθμὸν ἐξελίξεως, ἥς πρῶτος ἐστὶν ὁ Ἑλληνικὸς καὶ δευτέρως ὁ Ῥωμαϊκός. Τέχνη, φιλολογία, κοινωνικὴ κατάστασις, πολιτικὴ, ἡ ὑπαρξὶς καὶ ἡ ἐνέργεια ἡμῶν βάλλουσι τὰς ρίζας καὶ ἀρύονται τὸν χυμὸν αὐτῶν εἰς τὸ Ἑλληνο-Ῥωμαϊκὸν παρελθόν. Ὁ Κορνήλλιος καὶ ὁ Ῥακίνας ἐξηγοῦνται διὰ τοῦ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, ὁ Mirabeau διὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ τῶν Γράκκων· ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ γλυπτικὴ ἡμῶν, ἀπὸ τριῶν αἰώνων, ἀκολουθοῦσι τὴν ἀνευρεθεῖσαν ἀρχαιότητα. Ἀφ' ἧς αὕτη ἐξῆλθεν ἐκ τῶν ἐρείπων καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν, συνέκομισαμεν τὸν ἀρχαῖον πολιτισμὸν. Οἱ πολιτικοὶ ἡμῶν βουλευόνται καὶ εἰ στρατηγοὶ ἡμῶν μάχονται ὑπὸ τὸ

κράτος τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἰδεώδους ἠρώτισμοῦ, ἅτινα ἐγεννήθησαν παρὰ τὴν Πύρκα καὶ εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μαραθῶνος. Καὶ εἶνε ἱερὸν καὶ ὠφέλιμον τὸ ἔργον ὅπερ ἐπιδιώκει ἐν Ἑλλάδι ἡ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν, διότι ἐπαναφέρει εἰς φῶς τοὺς τίτλους τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐπισκέφημεν τὰ κάλλιστα καὶ περιεργότερα τῆς Ἑλλάδος μέρη· ἀλλ' ἡ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπίσκεψις ἡμῶν δεῖται συμπληρώτως. Ἐκ τῶν προτέρων προσηλυτισθημεν τῇ λατρείᾳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ· ἠθιανόμεθα πρὸς τὴν Ἑλλάδα αἰσθήματα υἱοῦ πρὸς μητέρα, ἧτις πόρρωθεν διὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἐμύητεν αὐτὸν εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν οὐδέποτε οὗτος εἶδεν. Ἐφεξῆς ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα ἐν ἐπιγνώσει αὐτῆς. Κατὰ τὸ προσκύνημα τοῦτο, ἐπισκέφημεν ἐν Ἑλλάδι τὴν τροφὴν τῆς Εὐρώπης· εὐρομεν αὐτὴν σεβασμίαν ὑπὸ τὰς ρυτίδας τῆς, παιδρᾶν καὶ ἀκτινοβολοῦσαν ὑπὸ τὰς οὐλὰς τῆς. Διατηροῦμεν ἐν τῇ καρδίᾳ ζῶσαν τὴν εἰκόνα τῆς.

GUSTAVE LARROUMET.

ΣΗΜΒΙΩΣΒΙΣ

(ΒΚ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ»)

ΝΑΥΠΛΙΟΝ

ΚΕ ΜΑΡΤΙΟΥ 1896.

Γάλλοι περιηγηταί.— Ἀφιξίς αὐτῶν.— Ἐκδρομὴ εἰς Μυκήνας— Ὑποδοχὴ.— «Σύλλογος Φιλαρμονικῆς».— «Ὁμιλος Φιλομουσῶν».— Ἀναχώρησις Γάλλων περιηγητῶν.— Πάσχα.— Ἐθνικὴ Ἑορτή.

Ἡ ἑλληνικὴ ἀρχαιότης, πηγὴ ἀνεξάντλητος καὶ μήτηρ παντὸς πολιτισμοῦ καὶ πάσης προόδου τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

εις τὰς Καλὰς Τέχνας, τὴν ἐπιστήμην, τὴν ποίησιν, τὴν φιλοσοφίαν, ὡς φωτόβολος Ἰστία πατεριχοῦ τῆς γῆς τηλευγείς ἑλληνηκῆς ἐπιστήμης ἀκτίνας ἐκπέμπουσα, ἐφώτισε τὸν κόσμον, τὸν θαυμασμὸν δὲ καὶ τὴν λατρίαν τῶν περιηγητῶν προσελθούσα, ἐνδελεχῆ τὴν μελέτην καὶ σπουδὴν τῶν ἀρχαίων ἡμῶν μνημείων ὑπὸ τῆς κωτέρας κοινωνίας ὁσημέραι προκλιθεῖ, καὶ εἰς τὴν αἰγλήν ταύτην τοῦ ἀρχαίου ἡμῶν πολιτισμοῦ, ὀφείλονται αἱ ἀρχαιολογικαὶ ἐρευνᾶι τῶν Μυκηνῶν, τῆς Ὀλυμπίας, τῆς Δήλου, τῶν Δελφῶν.

Ἄρτιως ἐν Παρισίοις, ἔξοχος τῶν γραμμάτων μδοτης ὁ Κος Gustave Larroumet, Ἀκαδημαϊκός, Ἐπίτιμος διευθυντῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν, Καθηγητῆς ἐν τῇ Σορβόννῃ, ἐπιστημονικὴν ἐκδρομὴν ὠργάνωσεν ἐκ 220 περιηγητῶν, ὀρμωμένων ἐκ Παρισίων, Τουλούζης, Λυῶνος, Αἰλλης, Λύρηνας, Ρονέρης, ἀντιπροσωπευομένης οὕτω τῆς Γαλλίας διὰ τῶν σπουδαιότερων πόλεων αὐτῆς, οἵτινες ἐπιβάρτες ἐν Μασσαλίᾳ τοῦ ἀτμοπλοίου «Σιενγάλη», ἀφίκοντο εἰς Ναύπλιον τὴν παραμονὴν τοῦ Πάσχα 23 Μαρτίου (4 Ἀπριλίου).

Περὶ θῆν τῆς πρώτης ὥρας, κυματίζουσα ἡ τρίχρους τῆς «Σιενγάλης» σημαία, σύμβολον τοῦ θισπειοῦ κηρύγματος «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΙΣΟΤΗΣ, ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ», χαιρετίζει τὴν μεδιῶσαν τοῦ Ἀργολικοῦ ἀκτῆν, καθ' ἣν σιτημὴν τὰ πυροβόλα τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως ἀναγγέλλουσι τὴν τελουμένην ἐν τοῖς ναοῖς πρώτην Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἡ «Φιλαρμονικὴ» τοῦ Ναυπλίου μουσικῆ τὸ ἰωθινὸν ἀνὰ τὴν πόλιν ἀνακρούει.

Καὶ ὑπὸ τοὺς χρότους τῶν πυροβόλων καὶ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, ἀποβιβάζονται εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ Ναυπλίου οἱ ζηλωταὶ τῆς Ἑλλάδος περιηγηταί, ὧν οὐκ ὀλίγοι καθηγηταί, ἑλληνησταὶ καὶ ἀρχαιολόγοι, ἐν οἷς οἱ Κ.Κ. Salomon Reinach καὶ Paul Monceaux, δικαστικοὶ λειτουργοί, ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ

Ἀκυρωτικοῦ, ἱερεῖς ἀξιωματικοὶ, φιλολόγοι, ἱατροὶ, νεαραὶ δέσποιναι, δεσποινίδες, εὐάριθμοι σπουδισταί, καθηγηταί Γερμανικῶν καὶ Ἑλβετικῶν Πανεπιστημίων, ἀγγλοί, ὁ Βέλγος γερουσιαστῆς Κος Janson καὶ πολλοὶ συμπατριῶται αὐτοῦ, διαπρεπεῖς δημοσιογράφοι ἐγκρίτων Παρισίων ἐφημερίδων—τῶν «Temps», «Figaro», «Journal», καὶ ἐπὶ τέλει ὁμιλος ἀθλητῶν, ποδηλατιστῶν καὶ δρομίων προτιθεμένων ἠ' ἀγωνισθῶσιν εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Ἐν ἀκαρεῖ, σύμπασα ἡ πόλις συναθροίζεται εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ παρακολουθεῖ τοὺς εὐγενεῖς ξένους μέχρι τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου, μεταβαίροντας εἰς Μυκῆνας δι' ἐκτάκτον ἀμαξοστοιχίας.

Φιλοτιμῶ μερίμνη ἐπιτροπῆς, συγκροτηθείσης ὑπὸ τῶν δικηγόρων κ.κ. Χρήστου Ἀναγνωστοπούλου, Θεοδ. Χαρμανδᾶ, προέδρου τῆς «Φιλαρμονικῆς», Δημ. Τερζάκη, προέδρου τοῦ «Ὀμίλου τῶν Φιλομουσῶν», Νικολάου Κόνδη ἱατροῦ, διεκοσμήθησαν διὰ σημαιῶν Γαλλικῶν καὶ Ἑλληνικῶν, πᾶσαι αἱ οἰκίαι τῆς πόλεως. Μεταξὺ αὐτῶν διεκρίνοντο τὰ καταστήματα τοῦ «Ὀμίλου τῶν Φιλομουσῶν» καὶ τῆς «Φιλαρμονικῆς», αἵτινα ἐπὶ τῇ Ἐπετείᾳ Ἑορτῇ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Παλιγγενεσίας, ἀνήρτησαν ἀναμνηστικὰς ἐπιγραφὰς, θυρεοὺς, ἐθνικὰ ἐμβλήματα, ὧν ἡ θεὰ ἐνέπνεε τὰς εὐγενεστέραις ἰδέαις καὶ τὰ ὑψηλότερα αἰσθήματα ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἱεροῦ σιθασμοῦ καὶ αἰθίου ἐγνώμοσύνης πρὸς τοὺς Γερμανοὺς τῆς Πατρίδος Προμάχους!

Καὶ ἀγεῖ μεγάλην ἐορτὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ Ἑλλὰς, πανδήμως πανηγυρίζουσα τὴν πολιτικὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Καὶ εἶνε ἡ ΚΕ' ΜΑΡΤΙΟΥ τοῦ 1821 ἡ ἐνσάρκωσις τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος, ἡ δόξα καὶ τὸ κλέος τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Καὶ τίρος Ἑλληνας κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος ἐορτὴν, δὲν σφύζει τὸ αἷμα γοργὸν, ὅπερ γοργὸν καὶ ζέον ἐξ αὐταπαρηγήσεως καὶ ἠρωϊσμοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἠρώων καὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

μαρτύρων κατὰ τὴν ἐκτύλιξιν τοῦ ἐθνικοῦ δράματος τοῦ 1821, ἀχνίζει ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ πάσης τῆς Ἑλληνικῆς γῆς; Καὶ τίς οὐκ ἔλληνας τὴν καρδίαν δὲν πληροῖ ζῶηδὸν τῆς εὐγνωμοσύνης τὸ αἰσθημα, ἀναλογιζομένου ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ μάρτυρες τοῦ 1821, διὰ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἔλθοντος τῶν ἔργων τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, καὶ ἔστρωσαν διὰ τῶν πτωμάτων τῶν τῆν ὁδὸν δι' ἧς ἐν θριάμβῳ διῆλθε τὸ ἄρμα τῆς Πατρίδος καὶ ἔθετο τὰ θεμέλια τῆς πολιτικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους;

Ἐπὶ τῶν θυρεῶν, ἐθνικῶν ἐμβλημάτων καὶ ὀβελίσκων, δι' ὧν διεκοσμήθησαν τὰ καταστήματα τοῦ α' Ὀμίλου τῶν Φιλομοσῶν καὶ τῆς «Φιλαρμονικῆς» ἀνεγράφητο αἱ ἐξῆς ἐπιγραφαί:

ΚΕ' ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

ΤΟΙΣ

ΓΕΝΝΑΤΟΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΜΑΧΟΙΣ

ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ

Η' ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1827

GRAECIA CAPTA
FERRO
VICTORIAM CEPIT

ΤΟΙΣ

ΦΙΛΕΛΛΗΣΙΝ

Η

ΕΛΛΑΣ

Ἀπὸ τῆς 5ης μ. μ. ὥρας, τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου κατακλύζει σὺμπασα ἡ πόλις, ἀναμένονσα τὰ ἐποδευθῆ τοὺς εὐγε-

τεῖς ξίρους. Πᾶσα παρερχομένη στιγμή ἐπιτείνει τὴν περιέργειαν καὶ τὴν χαρὰν, τὴν ἀνυπομονήσαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν λαοῦ ὀλοκλήρου.

Σημαίνει ἤδη ἡ 8η τῆς ἐσπέρας ὥρα καὶ συριγμὸς ὀξὺς διασχίζει τὸν ἀέρα ὡς πύρινοι ὄφθαλμοὶ λάμπουσι μακρόθεν οἱ φανοὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας, ἧτις ἰσθμαιοῦσα καὶ πνευστιῶσα ὑπὸ τὸ βάρος τῶν φιλέλλητων περιηγητῶν, ἐμφανίζεται πρὸ τῆς ἐξέδρας τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου. Ἡ Φιλαρμονικὴ ἀνακρούει τὴν «Μασσαλιώτιδα», Ναυπλιεῖς καὶ Γάλλοι ἀποκαλύπτονται, οἱ πῆλοι ἀνακινουῦνται, παταγώδεις χειροκροτήσεις καὶ οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ «Ζήτω ἡ Γαλλία!» πληροῦσι τὸν ἀέρα! Ὁ παρεπιδημῶν ἐν Ναυπλίῳ, ἔνεκα τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, φίλος συμπολίτης κ. Ν. Κωτσάκης Ἐφέτης, ἐντολῆ τῆς πόλεως, χωρεῖ πρὸ τῆς ἐξέδρας τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ προσφωνεῖ τοῖς φιλέλλησι Γάλλοις Γαλλιστὶ καὶ δι' ἠχηρᾶς φωνῆς ὡς ἐξῆς:

Προσφιλεῖς καὶ εὐγενεῖς φίλοι,

«ΩΣ ΕΥ ΠΑΡΕΣΤΗΤΕ» προσφωνοῦσα Ὑμῖν τοῦ Ναυπλίου ἡ πόλις, φόρον τιμῆς ἀποτίει εἰς τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην, ἧτις συνδέει τὴν φιλὴν Γαλλίαν μετὰ τῆς ἡμετέρας χώρας, καὶ ἡ ὅποια εἰς πάντων ἡμῶν τὰς καρδίας σφοδρὸς ἀναρριπίζει παλμὸς ζῶηδὸν εὐγνωμοσύνης, ἧτις ἐστὶν ἡ μνήμη αὐτῆς τῆς καρδίας! (Bravo! Bravo! Vive la Grèce). Τὰ ἀρχαῖα ἡμῶν μνημεῖα, ἅτινα ἀρτίως ἐπεσκέφθητε, καὶ τῶν ὁποίων τὰ εἰρήπια ἀχνίζουσιν ἔτι ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἡμετέρων ἠρώων καὶ μαρτύρων καὶ ἐξ οὗ ἐβλάστησεν ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν τῆς ἐλευθερίας τὸ δένδρον, καὶ αὐθις προσφωνοῦσιν Ὑμῖν «ΩΣ ΕΥ ΠΑΡΕΣΤΗΤΕ». (Ἐὕγε! χειροκροτήσεις!)

Καὶ ὡς ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ, δημοτελῶς παρηγοροῦμεν τὴν Ἐπέτειον Ἐορτὴν τῆς Ἑθνικῆς ἡμῶν Παλιγγενεσίας, ἱερὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ἐπιτελοῦμεν καθήκον διακηρύττοντες Ὑμῶν γεγονυῖα τῇ φωτῇ, ὅτι ἡ προσφιλες ἀνάμνησις τῶν Chateaubriand καὶ Casimir Delavigne, τῶν Maison καὶ Fabvier καὶ συμπάσης τῆς Γαλλίας ζῆταίποτε εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν! (Εὐγε! Εὐγε! χειροκροτήσις! Bravo! Bravo! Vive la Grèce!)

Ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα Ὑμῶν, περιλημένοι φίλοι, μὴ λησμονῆτε ποτὲ, ὅτι ἐνθέρμους αἰείποτε ἡ ἡμετέρα χώρα ἀγαπέμπι εὐχὰς ὑπὲρ τῆς εὐημερίας, τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Γαλλίας! (Ἐνθουσιώδεις χειροκροτήσις! Εὐγε!)

Ἡ πατρίς ἡμῶν τιμᾶται, τιμῶσα οὕτω τὸν μεγάλθυμον καὶ γενναῖον Γαλλικὸν λαόν, τὸν ἀριστον αὐτῆς φίλον! (Εὐγε! Εὐγε! Παταγώδεις χειροκροτήσις!) Ζήτω ἡ Γαλλία! Ζήτω ἡ Γαλλικὴ πατρίς. (Bravo! Bravo! Vive la Grèce!).

Οἱ φιλέλληνες Γάλλοι κατέρχονται τῆς ἀμαξοστοιχίας καὶ ἀνακράζοντες: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Ζήτω τὸ Ναύπλιον! μετ' ἐνθουσιασμοῦ περιπτύσσονται τὸν κ. Κωτσάκη.

Ἐκ τῶν εὐγενῶν ξένων πρῶτος ἀντιφωνεῖ ὁ κ. Monceaux, ἐταῖρος τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς, Καθηγητῆς τοῦ ἐν Παρισίοις Πανεπιστημίου, ὅστις ὑπὸ τὸ κράτος βαθείας συγκινήσεως ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας τῆς πατρίδος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ παρασχεθείσῃ συνδρομῇ εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς του, κατὰ τὰς ἐν Δελφοῖς ἀντιστασιαστικὰς καὶ τὴν ζωηρὰν εὐγνωμοσύνην τῶν συνοδῶν του, ἐπὶ τῇ ἐγκαρδίῳ ὑποδοχῇ καὶ εὐγενεῖ φιλοξενίᾳ τῶν κατοικῶν τῆς ἀγαπητῆς πόλεως τοῦ Ναυπλίου!

«Ζήτω ἡ Ἑλλάς!» ἀναφωνεῖ ὁ φιλέλληρ Γάλλος!
«Ζήτω ἡ Γαλλία!» ἀνακράζει σύμπασα ἡ πόλις!

Εἶτα προσφωνεῖ ὁ ἡγέτης τῆς ἀρχαιολογικῆς ταύτης ἐκδρομῆς, κ. Larroumet δι' ἐντόρου φωτῆς: «Εὐγνωστοῦμεν ὑμῖν ἐπὶ τῇ ἡγενομένη ἡμῖν ὑποδοχῇ, καὶ ἀπὸ καρδίας Πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν

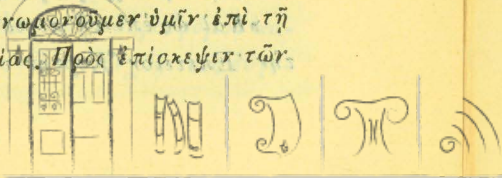
πᾶρχαίων ὑμῶν μνημείων, ἀρήλθομεν εἰς τὰ ἑλληνικὰ ὄρη, τῶν πόποιων ἢ ζωοφόρος αὔρα ἐρέπνευσε καὶ ἐμπρέει ἡμῖν τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων, τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τῆς φιλολογίας ὑμῶν καὶ παρτὸς ὅτι ἐξικνεῖται εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ καλοῦ καὶ ἰδανικοῦ! (Ζήτω ἡ Γαλλία!) Κατερχόμεθα τῶν μεγάλων καὶ ὑπερήφανων ἐκ τῶν ἀρχαίων ὑμῶν μνημείων, εὐχόμενοι αἰείποτε ὅπως τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα, ὅπερ πρέει εἰς τὸ ἱερὸν καὶ πάγιον τοῦτο ἔδαφος, χραιομενοσθ ὡς παράγων προόδου καὶ εὐημερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους!»

Περαιρεῖ τὴν πρωσφώνησιν του ὁ προσκυνητῆς τῆς Ἑλλάδος ἀγαφωτῶν, «Ζήτω ἡ Ἑλλάς!» καὶ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγαὶ Γάλλων καὶ Ναυπλιέων, «Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Ζήτω ἡ Γαλλία!» ἀρτηχοῦσι πανταχόθεν! Ἡ «Φιλαρμονικὴ» ἀνακροῦει αὐθις τὴν «Μασσαλιώτιδα», τῇ εὐγενεῖ μερίμνῃ τῆς ἐπιτροπῆς προσφέρονται ἀνθοδέσμαι εἰς τοὺς φιλέλληνας περιηγητὰς, τοὺς ὁποίους σύμπας ὁ λαὸς, ὑπὸ τοὺς φθόγγους τῆς μουσικῆς καὶ τὴν ποδὸχρωμον ἀγγέλην τῶν βεγγαλικῶν καὶ πυροτεχνημάτων, καθοδηγεῖ ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου διὰ τῆς πλατείας τῶν «Τριῶν Ναυάρχων» εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, ἐνθα ἡ μουσικὴ τοῦ «Ὀμίλου τῶν Φιλομούσων» ἀνακροῦει τὸν Ἑθνικὸν Ὑμνον, οἱ φιλέλληνες Γάλλοι ἀσκεπεῖς, ἔξαλλοι ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐν μέσῳ παρατεταμένῳν χειροκροτήσεων, ἀνακράζουσι «Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Ζήτω τὸ Ναύπλιον!»

Προσεγγίζει ἡ 11η τῆς ἐσπέρας ὥρα, ὅτε ἐν τοῖς ναοῖς τελεῖται ἡ δοξολογία τῆς Ἀναστάσεως καὶ σύμπασι ἡ συνοδεία τῆς πόλεως διευθύνεται εἰς τὴν Μητρόπολιν μετὰ τῶν εὐγενῶν ξένων, οἵτινες λαμπροδουλοῦντες καὶ ἀσκεπεῖς, μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἀκροῶνται τῆς θείας λειτουργίας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ ἡ πόλις τῆς φρουρᾶς χαρμοσύνως χαιρετίζουσι τὴν Ἀράδην ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

στασιν τοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν κεραιωμένων κεραιολογισμῶν
καὶ οἱ φιλέλλητες Γάλλοι ἀπέρχονται διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὑπὸ
τὰς ἀναφωνήσεις καὶ εὐχὰς ἀπάσης τῆς πόλεως, *Vive la France!*
Bon voyage!

Καὶ κυματίζουσα ἡ τρίχρονος τῆς «Σενεγάλης» σημαία, σύμ-
βολον τῆς Γαλλικῆς Πατρίδος καὶ τοῦ θεσπεσίου κηρύγματος—
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΙΣΟΤΗΣ, ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ, ἠδελφικὸν ἀποπέμ-
λει τὴν ἐπιούσαν πρὸς τοὺς Ναυπλιεῖς χαιρετισμὸν, διὰ τηλε-
γραφήματος τῶν προσκυρητῶν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

N. F. K.

«Δήμαρχον καὶ κατοίκους. — Ναύπλιον.»

«Περιηγῆται οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς «Σενεγάλης», ἐνθουσιασμέ-
νοι ἐκ τῆς συγκινητικωτάτης ὑποδοχῆς τῆς γενομένης αὐτοῖς ἐν
«Ναυπλίῳ, ἐκφράζουσιν ἐκ καρδίας τὰς βαθυτάτας εὐχαριστίας
αὐτῶν διὰ ἀείμνηστον βραδίαν τῆς 4ης Ἀπριλίου.»

Allocution de M. Nicolas G. Cotsakis, Conseiller à la Cour
d' Appel de Corfou, adressée aux passagers du «Sénégal», ar-
rivés à Nauplie le 4 Avril 1896.

«Chers et nobles amis !

«La ville de Nauplie, en vous souhaitant «LA BIEN VENUE»,
«rend hommage à l' amitié fraternelle qui unit la chère
«France à notre pays, et qui fait vibrer dans nos cœurs des
«sentiments de vive reconnaissance, cette mémoire du
«cœur! (*Bravo! Bravo! Vive la Grèce!*)

«Vous venez de visiter nos antiquités, dont les ruines

«fumantes encore de ce sang de nos héros et martyrs, qui
«a fait pousser l' arbre de la Liberté dans notre Patrie,
«vous adressent une fois encore «LA BIEN VENUE!»
(*Bravo! Bravo! Vive la Grèce!*)

«Et dans cette circonstance, devant célébrer bientôt
«l' Anniversaire de notre Indépendance, nous accompis-
«sons un devoir des plus sacrés, en vous disant bien haut,
«que le souvenir affectueux des Chateaubriand, des Casimir
«Delavigne, des Maison et des Fabvier ainsi que de toute
«la France, est toujours vivant dans nos cœurs!
(*Bravo! Bravo! Vive la Grèce!*)

«En rentrant chez vous, bien chers amis, n' oubliez ja-
«mais, que notre pays forme toujours des vœux chaleu-
«reux pour le bonheur, la gloire et la grandeur de la Fran-
«ce! (*Vive la Grèce! Applaudissements frénétiques!*)

«Notre Patrie s' est honorée en honorant ainsi le grand
«et généreux peuple Français, un de ses meilleurs amis!

«Vive la France! Vive la patrie Française!»
(*Bravo! Bravo! Vive la Grèce! Salve d' applaudissements!*)

M. Nicolas G. Cotsakis Lyon, le 23 Avril 1896.

Conseiller à la Cour d' Appel
Corfou.

Monsieur le conseiller et cher collègue,

C' est avec une vive émotion que les passagers du «Se-
negal» vous ont écouté à Nauplie. Vous leur avez sou-
haité «LA BIEN VENUE» dans leur propre langue avec une
élévation de style et de pensée, qui laissera dans leurs
souvenirs une trace ineffaçable.

Mon fils m' avait rapporté l' écho de vos éloquents pa-
roles. Je vous remercie d' avoir eu la prévenance de m' en

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΠΟΥ

envoyer le texte lui même. Rien ne pouvait m' être plus agréable et plus précieux.

En France, nous aimons la Grèce, celle d' aujourd' hui comme celle d' autre fois, de tout notre esprit et de tout notre cœur. Nous l' aimons comme une autre patrie, et c' est avec joie que nous sentons sa sympathie répondre à la notre.

Je me félicite, Monsieur le conseiller et cher collègue, qu' il m' ait été donné d' entrer en relations avec vous et je vous prie d' agréer l' expression de mes sentiments de haute considération et de sincère dévouement

CLÉMENT MORAS

PROCUREUR GÉNÉRAL

PRÈS LA COUR D' APPEL DE LYON.

Κύριος Νικόλαος Γ. Κωτσάκης Έφότης
Κέρκυρα.

Αυών, τῆ 23 Ἀπριλίου 1896.

Φίλτατε συνάδελφε,

Μετὰ ζωηρᾶς συγκινήσεως οἱ ἐπιβάται τῆς «Σεναγάλης» ἠ-
κρούσαντο ὑμῶν ἐν Ναυπλίῳ. Ἡυχῆθητε αὐτοῖς καὶ δι' ἐν τῇ
γλώσσει αὐτῶν τὸ «ΩΣ ΕΥ ΠΑΡΕΣΤΗΤΕ» μετ' ἐξάρσεως λό-
γου καὶ διαροίας, τοῦθ' ὅπερ θέλει διαμειρεῖ ἀνεξάλειπτον ἐν
τῇ μνήμῃ αὐτῶν.

Ὁ υἱός μου μετέδωκέ μοι τὴν ἠχώ τῶν εὐφραδῶν ὑμῶν λό-
γων. Εὐχαριστῶ ὑμῖν ἐπὶ τῇ εὐγενεῖ ὑμῶν μερίμῃ περὶ τὴν
ἀποστολὴν αὐτοῦ τοῦτου τοῦ κειμένου. Οὐδὲν τοῦτου εὐαρεστώ-
τερον καὶ πολυτιμώτερον δι' ἐμέ.

Ἐν Γαλλίᾳ, ἀγαπῶμεν τὴν ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν Ἑλλάδα
ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας. Ἀγαπῶμεν αὐτὴν ὡς ἄλλην πατρι-
δα καὶ γηθοσύνης συναισθανόμεθα τὴν συμπάθειάν της ἀνταπο-
κριομένην εἰς τὴν ἀγάπην ἡμῶν.

Χαίρω, φίλτατε συνάδελφε, ὅτι μοι ἐδόθη ἀγορμὴ καὶ συνάψω
σχέσεις μεθ' ὑμῶν καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς καὶ δεχθῆτε τὴν ἐκφρασίαν
τῆς μεγάλης ὑπολήψεώς μου καὶ εὐκρινοῦς ἀφοσιώσεως.

CLÉMENT MORAS

PROCUREUR GÉNÉRAL

PRÈS LA COUR D' APPEL DE LYON.

M. Nicolas G. Cotsakis Paris, 26 Avril 1896.
Conseiller à la Cour d' Appel
Corfou.

Cher Monsieur,

Je suis très touché de votre obligeante attention et je vous en remercie de tout cœur.

J' avais eu un grand regret à Nauplie, de ne pouvoir vous rejoindre et vous demander votre allocution, pour la transmettre aux lecteurs du « Temps ». L' envoi que vous me faites, me permettra de combler cette lacune, en insérant vos éloquentes et patriotiques paroles dans le volume où je vais réunir mes lettres de Grèce ; j' aurai soin de vous en adresser un exemplaire. S' il vous était possible, pour plus de précision, de me faire parvenir le journal de Nauplie rendant compte de votre réception, je vous en serais très obligé. Votre pays et le mien sont unis par les liens d' une solide amitié ; je me félicite d' avoir désormais un lien personnel avec l' Hellène éloquent qui a exprimé le même amour pour sa patrie et pour la mienne.

Je vous prie, cher Monsieur, de recevoir ici l' assurance de ma plus cordiale sympathie.

GUSTAVE LARROUMET

MEMBRE DE L' INSTITUT,

DIRECTEUR HONORAIRE DES BEAUX-ARTS,

PROFESSEUR A LA SORBONNE.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Κύριον Νικόλαον Γ. Κωτσάκην Ἐφέτην
Κέρκυραν.

Παρίσιοι, 26 Ἀπριλίου 1896.

Φίλιτατέ μοι Κύριε,

Συναισθανόμενος ἐνδομύχως τὴν εὐγενῆ ὑμῶν περιποίησιν, εὐχαριστῶ ὑμῖν ἐξ ὅλης καρδίας. Μεγάλως ἐλυπήθην ἐν Ναυπλίῳ μὴ δύνηεις ἂν συναρτήσω ὑμᾶς καὶ ζητήσω τὴν Ὑμετέραν προσφώνησιν ἵνα μεταδώσω αὐτὴν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ «ΧΡΟΝΟΥ». Ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς θέλει μοι ἐπιτρέψει ἂν συμπληρώσω τὸ κενὸν τοῦτο, καταχωρίζω τοὺς εὐγλωττους καὶ πατριωτικοὺς ὑμῶν λόγους ἐν τῷ τόμῳ ἐν ᾧ προτίθεμαι ἂν συγκεφαλαιώσω τὰς ἐξ Ἑλλάδος ἐπιστολάς μου· θέλω ἐπιμεληθῆν ἂν ἀποστειλῶ ὑμῖν ἐν ἀντίτυπον. Ἐὰν δύνασθε, χάρις πλειοτέρας ἀκριβείας, ἂν μοι πέμψητε τὴν ἐφημερίδα τοῦ Ναυπλίου, ἣτις περιγράφει τὴν γεομένην ἡμῖν ὑποδοχὴν, πολὺ θέλετε με ὑποχρεώσῃ. Ἡ ὑμετέρα χώρα καὶ ἡ ἐμὴ συνδέονται διὰ δεσμῶν κραταιᾶς φιλίας. Χαίρω ὅτι ἐφεξῆς συνδέομαι διὰ φιλίας ἀτομικῆς μετὰ τοῦ εὐφραδοῦς Ἑλληνοῦ, ὅστις ἐξέφρασε τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν ἐαυτοῦ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα.

Παρακαλῶ ὑμᾶς, φίλιτατέ μοι Κύριε, ἂν δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐγκαρδίου συμπαθείας μου.

GUSTAVE LARROUMET

MEMBRE DE L'INSTITUT,

DIRECTEUR HONORAIRE DES BEAUX-ARTS,

PROFESSEUR A LA SORBONNE.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΕΟΥΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΓΟΥ
παρεπέμψατε ὡς προσκυρητὰ αὐτῆς. Σέβομεν ἐν Γαλλίᾳ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, θερμὴν δ' αἰσθανόμεθα συμπάθειαν πρὸς τὴν

M. Nicolas G. Cotsakis
Conseiller à la Cour d' Appel
Corfou.

Paris, 10 Mai 1896.

Cher Monsieur,

Je vous remercie du cordial empressement avec lequel vous avez bien voulu m'envoyer les journaux que je vous demandais et des termes si bienveillants dans lesquels est conçue votre nouvelle lettre. Je suis très heureux que la relation de notre voyage en Grèce ait paru à vos compatriotes digne du noble et illustre pays, vers lequel nous étions allés en pèlerinage. Nous avons en France la vénération de la Grèce ancienne et une chaleureuse sympathie pour la Grèce contemporaine, qui a déjà tout fait pour reprendre sa place parmi les nations. Quant aux passagers du «Sénégal», nous espérons bien l'an prochain compléter notre excursion. Je serai alors bien heureux de faire votre connaissance personnelle et je vous prie, en attendant, cher Monsieur, de me croire votre sincèrement dévoué.

GUSTAVE LARROUMET

Κύριον Νικόλαον Γ. Κωτσάκην Ἐφέτην
Κέρκυραν.

Παρίσιοι, 10 Μαΐου 1896.

Πεφλημένε Κύριε,

Εὐχαριστῶ ὑμῖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ἐγκαρδίῳ προθυμίᾳ μεθ' ἧς εὐηρεστήθητε ἂν μοι πέμψητε ἂν ἡμετέραν παρ' ὑμῶν ἐφημερίδας, τοῦτο δὲ ἐπὶ τῇ τσαυτῇ εὐμερείᾳ τῶν ἐκφράσεων τῆς νέας ὑμῶν ἐπιστολῆς. Εὐτυχέστατος λογίζομαι ὅτι ἡ περιγραφή τῆς ἀρὰ τὴν Ἑλλάδα περιηγήσεως ἡμῶν ἰδωρῆθη ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν ὑμῶν, ἅλια τῆς εὐγενοῦς καὶ κλεινῆς χώρας ἔνθα

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

AL 52.412.0008

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ